

Mestské zastupiteľstvo v PEZINKU

dňa : 02.03.2017

bod. č. 7.

7. Vyhodnotenie sociálnej starostlivosti v meste za rok 2016

PREDKLADÁ : Mgr. Oliver Solga, primátor Mesta Pezinok
SPRACOVALI : PhDr. Milada Hegyiová, vedúca oddelenia školstva a soc. starostlivosti
Mgr. Milan Hýll, oddelenie školstva a soc. starostlivosti
Mgr. Alena Černáková, vedúca ZOS, OS, DS, PRS, Jedálne, Práčovne
Mgr. Jana Juríkovičová, oddelenie školstva a soc. starostlivosti
Mgr. Beáta Plachá, oddelenie školstva a soc. starostlivosti

Stanovisko Komisie sociálnej starostlivosti a zdravotníctva zo dňa 6.2.2017:
odporúčajúce v predloženom znení

UZNESENIE MsZ č. ....../2017

Mestské zastupiteľstvo v Pezinku, v zmysle ustanovenia § 11 ods. 4 zákona č. 369/1990
Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov,

berie na vedomie

Vyhodnotenie sociálnej starostlivosti v meste za rok 2016,
v predloženom znení

a) bez pripomienok

b) s týmito pripomienkami

Vyhodnotenie sociálnej starostlivosti v Meste Pezinok za rok 2016

Sociálna starostlivosť a sociálna pomoc sú dva veľmi často používané termíny v sociálnej práci. Často sa v praxi zamieňajú i napriek tomu, že sa vzťahujú k presne vymedzeným situáciám. Terminologické spojenie sociálna starostlivosť zdôrazňuje celospoločenský charakter starostlivosti. Na jej podporu existujú sociálne inštitúcie, organizácie alebo občianske združenia, ktoré vytvárajú sociálnu sieť, prostredníctvom ktorej sa sociálna starostlivosť realizuje. Sociálnu starostlivosť vo vnútri štátu môžeme chápať ako určitý dohľad či patronát štátu nad osudmi svojich občanov. Sociálna starostlivosť vystupuje ako širší pojem, pričom zahŕňa v sebe aj obsah pojmu sociálna pomoc. Zmyslom sociálnej pomoci je preklenúť sociálnu, alebo hmotnú núdzu a vrátiť občana do normálnej situácie, aby bol ďalej sám schopný riešiť svoje problémy a prevziať zodpovednosť za svoje konanie a fungovanie. Sociálna pomoc je založená na prioritnom riešení potrieb občana. Zabezpečuje sa prostredníctvom sociálnych služieb, sociálno-právnej ochrany, riešením sociálnej núdze, riešením hmotnej núdze a to prostredníctvom metód a techník sociálnej práce, ktoré má sociálna práca k dispozícii. Sociálna pomoc sa poskytuje vždy na základe individuálneho zhodnotenia a výberu vhodného postupu pri riešení konkrétnej situácie.

Ak sa človek ocitne v sociálnej alebo hmotnej núdzi má právo na takú pomoc, ktorá mu zabezpečí základné životné podmienky.

Sociálna starostlivosť v sebe zahŕňa sociálnu prevenciu, riešenie hmotnej, alebo sociálnej núdze občana. Sociálna núdza je stav, keď si občan nedokáže zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu, starostlivosť o svoju domácnosť, ochranu a uplatnenie svojich práv a právom chránených záujmov, alebo kontakt so spoločenským prostredím. Vhodnými formami riešenia sociálnej núdze občana je potom napríklad poskytnutie sociálneho poradenstva, alebo vhodného druhu a formy sociálnej služby. Mesto Pezinok sa snaží eliminovať nepriaznivé sociálne situácie prostredníctvom sociálnych služieb, sociálno-právnej ochrany, riešením sociálnej núdze, riešením hmotnej núdze a to prostredníctvom metód a techník sociálnej práce. Sociálna pomoc sa poskytuje vždy na základe individuálneho zhodnotenia rizík. Pri hodnotení rizík a možností pomoci sa opierame vždy o súčasne platnú legislatívu. Najdôležitejším právnym predpisom pre činnosť nášho oddelenia je zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z., ktorý je každoročne novelizovaný a reaguje tak na aktuálne výzvy v oblasti sociálnej pomoci.

V januári 2014 prišla jedna z najrozsiahlejších noviel zákona o sociálnych službách, ktorá sa svojou systémovou povahou významne líšila od tých predchádzajúcich. Pokiaľ v tých predchádzajúcich novelách boli jednotlivé zmeny roztrúsené medzi rozličné aspekty sociálnych služieb, táto novela sa značnou časťou svojho obsahu koncentruje do otázok kvality sociálnych služieb a ich hodnotenia. Systémy šandardizácie kvality nie sú prevažne založené na uplatňovaní štandardov – ako robiť kvalitu, ale skôr sú zamerané na štandardy – ako kvalitu hodnotiť. Doterajšie neustále odkladanie účinnosti zákona v oblasti hodnotenia kvality sociálnych služieb je odôvodňované nutnosťou a nevyhnutnosťou dôkladnejšej prípravy poskytovateľov sociálnych služieb, a to dôslednejšou znalosťou metodiky hodnotenia, dôslednejšou prípravou jednotnej metodiky hodnotenia zo strany kontrolných orgánov, ale tiež zvýšenými nárokmi na plnenie personálnych štandardov, technických a iných požiadaviek, spojených so zvýšením mzdových a ostaných nákladov. Navrhovaný odklad pôsobnosti vytvára časový priestor na zavedenie podmienok kvality do aplikačnej praxe. Predposledná novela zákona (koncom roka 2015) navrhovala odložiť účinnosť hodnotenia kvality sociálnych služieb na 31.12.2017, avšak termín odkladu bol napokon stanovený na 31.12.2018. Toto je hraničný termín, kedy všetci poskytovatelia sociálnych služieb, či verejní, alebo neverejní budú musieť plniť všetky podmienky kvality sociálnych služieb tak, ako ich určuje zákon. Neplnenie podmienok ustanovených zákonom, bude mať za následok stratu oprávnenosti poskytovania sociálnych služieb – výmazom z registra poskytovateľov sociálnych služieb.

Zákon o sociálnych službách upravuje povinnosť poskytovateľov sociálnych služieb, okrem iných povinností, plniť podmienky kvality v oblasti dodržiavania ľudských práv a slobôd, procedurálnych podmienok, personálnych podmienok a prevádzkových podmienok a v nich ustanovené povinnosti (okrem iného):

- Poskytovateľ sociálnej služby je povinný plánovať poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa soc. služby, viesť písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby a hodnotiť priebeh poskytovania sociálnej služby za účasti prijímateľa sociálnej služby
- Dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnych služieb na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov
- Plniť požiadavky na vnútorné prostredie budov a minimálne požiadavky na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia

- Plniť všeobecné technické požiadavky na výstavbu a všeobecné technické podmienky na stavby užívané fyzickými osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie
- plniť ostatné podmienky kvality v oblasti:
  - dodržiavania ľudských práv a slobôd (hodnotené budú 3 kritéria, pre každé kritérium treba mať vypracované dokumenty na základe ktorých bude možné zhodnotiť, ako sa dodržiavajú a tiež treba pravidelne vyhodnocovať ako sa aplikujú v praxi)
  - procedurálne podmienky (hodnotených bude 10 kritérií, pre každé kritérium treba mať vypracované dokumenty a tiež aplikačné nástroje, aby bolo možné skontrolovať ako sa priebežne a pravidelne uplatňujú v praxi)
  - personálne podmienky (hodnotené budú 4 kritériá, pre každé kritérium treba mať vypracované dokumenty a tiež aplikačné nástroje, aby bolo možné skontrolovať ako sa priebežne a pravidelne uplatňujú v praxi)
  - prevádzkové podmienky (hodnotené budú 4 kritériá, pre každé kritérium treba mať vypracované dokumenty a tiež aplikačné nástroje, aby bolo možné skontrolovať ako sa priebežne a pravidelne uplatňujú v praxi)
- uskutočňovať pravidelne program supervízie, tak na riadiacich pozíciách, ako aj pre pracovníkov v priamom kontakte s klientom sociálnych služieb.

Požiadavka zvyšovania kvality sociálnych služieb reaguje na trendy uplatňované v rámci EÚ a na dodržiavanie medzinárodných záväzkov SR v ľudskoprávnej oblasti.

Nakoľko procesy nastavenia a vypracovania podmienok kvality v sociálnych službách nie sú jednoduchou záležitosťou a prvé „skúšobné“ kontroly ukazujú, že poskytovatelia sociálnych služieb bez pomoci „manažérov kvality“ – erudovaných odborníkov v tejto oblasti, nie sú schopní takéto podmienky kvality sami vypracovať a implementovať do praxe, rozhodli sme sa nadviazať spoluprácu s odborníkmi v tejto oblasti. Koncom roka 2016 sme vybrali dodávateľskú firmu, ktorá bude s nami spolupracovať v oblasti vypracovania postupov pre plnenie podmienok kvality sociálnych služieb a s tým súvisiacou úpravou dokumentov a smerníc, tak ako to určuje zákon. Od spolupráce s touto spoločnosťou (Tabita - IKSS s.r.o.) očakávame, že v priebehu nasledujúceho roka 2017 sa nám spoločne podarí optimálne nastaviť a implementovať do praxe všetky podmienky kvality tak, aby vyhovovali legislatívnym požiadavkám a aby práca v oblasti sociálnych

služieb bola nastavená tak, aby ju bolo možné v nasledujúcich obdobiach posúvať smerom dopredu, t.j. neustále rozvíjať a prispôsobovať požiadavkám súčasnej doby.

Sociálna pomoc pre seniorov

Rôzne druhy a formy sociálnej pomoci pre seniorov patrili aj v roku 2016 naďalej k najdôležitejším prioritám v činnosti nášho oddelenia. Najčastejšou formou riešenia problémov občana v seniorskom veku, bolo poskytovanie sociálneho poradenstva, alebo poradenstvo pri výbere vhodného druhu a formy sociálnej služby. Optimálna forma starostlivosti o seniorov je starostlivosť poskytovaná v ich domácom prostredí. Väčšina starších občanov chce zostať vo svojich domácnostiach tak dlho, ako je to možné, čo závisí predovšetkým na zdravotnom stave seniora a jeho sociálnom zázemí. Napriek k súčasným a vládou deklarovaným trendom vo vývoji sociálnych služieb je poskytovať sociálne služby čo najviac v prirodzenom prostredí občana, v porovnaní s ambulantnými i terénnymi službami sú inštitucionálne sociálne služby u nás naďalej najžiadanejšími a najviac poskytovanými službami. Je pravdepodobné, že stále vysoký záujem o pobytové služby je ovplyvnený do určitej miery pasivitou ľudí pri riešení vlastnej sociálnej situácie, snahami o riešenie bytovej otázky rodiny, či celospoločenským trendom delegovať zodpovednosť rodiny na štát, čo svedčí tiež o úpadku významu role rodiny v rámci celej spoločnosti. Rozhodnutie stráviť poslednú etapu života v zariadení sociálnych služieb je však stále najčastejšou formou požiadavky našich seniorov možno aj preto, že majú strach zo straty sebestačnosti a prílišnej závislosti od pomoci svojich blízkych, resp. ich absencia.

V roku 2016 Mesto Pezinok zabezpečilo posúdenie odkázanosti na sociálnu službu pre 169 seniorov (v r. 2014 -77 posudkov, 2015 – 138 posudkov). Najväčší záujem seniori prejavili o umiestnenie v Zariadení pre seniorov – 65 posudkov, 43 posudkov bolo vyhotovených pre potreby poskytnutia Opatrovateľskej služby v domácnosti seniora a 53 seniorov prejavilo záujem o umiestnenie v Zariadení opatrovateľskej služby a v tomto roku sme urobili aj 8 posudkov pre Denný stacionár.

Legislatívny rámec a oporu pre sociálnu prácu so seniormi nachádzame predovšetkým:

- zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

- zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Opatrovateľská služba

Jednou z dôležitých a neustále viac propagovaných foriem poskytovania sociálnych služieb je poskytovanie opatrovateľskej služby v prirodzenom prostredí klienta. Je osvedčenou a veríme, že aj pre budúcnosť perspektívnou a čoraz viac žiadanejšou sociálnou službou. Opatrovateľská služba poskytovaná v prirodzenom prostredí je tou formou poskytovania sociálnych služieb, ktorá si zaslúži pozornosť všetkých zainteresovaných. Napriek tomu, že býva jednou z prvých volieb medzi službami, je momentálne jednou z najťažšie personálne zabezpečiteľnou sociálnou službou. V súčasnej dobe síce existuje už dostatok spoločností, ktoré poskytujú pre opatrovateľky vzdelávacie kurzy (vzdelanie vyžaduje zákon o sociálnych službách), avšak opatrovateľky po absolvovaní kurzu idú radšej pracovať do zahraničia, kde sú lepšie finančne ohodnotené za túto náročnú prácu. Na našom pracovnom trhu a nie iba v našom meste, je preto neustály nedostatok opatrovateľiek a s tým samozrejme vyskytujúci sa problém - možnosť poskytnúť a zabezpečiť túto sociálnu službu.

Začiatkom roku 2016 Implementačná agentúra MPSVaR SR vyhlásila výzvu na projekt – Podpora opatrovateľskej služby v rámci operačného programu Ľudské zdroje. Do uvedeného projektu sa prihlásilo aj Mesto Pezinok, napriek tomu, že tak ako pri každom projekte finančne podporovanom EÚ, je i tento veľmi administratívne náročný a zvyšuje administratívne zaťaženie viacerých zamestnancov, ale i samotné opatrovateľky. IA MPSVaR podpísala s Mestom Pezinok zmluvu o spolupráci a od 1.12.2016 sme spustili realizáciu projektu. Z finančných zdrojov, ktoré môže Mesto mesačne získať, sme sa rozhodli upraviť mzdové ohodnotenie opatrovateľiek, aby sme aj takýmto spôsobom podporili záujem o výkon tohto povolania. Tento projekt by mal trvať do 31.7.2018.

Opatrovateľská služba je veľmi náročnou pre opatrovateľky, ktoré vykonávajú túto službu, má svoje špecifiká, najvýznamnejším špecifikom je vykonávanie služby v domácom prostredí klienta. Opatrovateľky sa stretávajú s množstvom rôznorodých klientov, rodín, situácií. Táto služba prináša so sebou výskyt a nutnosť riešenia etických dilem a problémov, s ktorými sa stretávajú opatrovateľky vo všeobecnosti. V roku 2016 sa poskytovala sociálna služba – opatrovateľská služba v domácnosti v priemere mesačne 27

klientom, nových služieb bolo zahájených 11, ukončených bolo 17 prípadov (inštitucionalizácia v inom zariadení sociálnych služieb, úmrtia). Službu poskytoval personál v priemere 19 opatrovateliek (o cca 5 menej ako v roku 2015), 1 vedúca opatrovateľskej služby a 1 koordinátor sociálnych služieb, prijatá bola 1 nová erudovaná opatrovateľka a 3 zamestnanci ukončili pracovný pomer. V roku 2016 sa nám v rámci optimalizácie potrebného personálneho zabezpečenia pri plnení náročných úloh pri poskytovaní sociálnych služieb podarilo obsadiť miesto hospodárky, ktorá bola na materskej dovolenke a po skončení MD sa rozhodla nenastúpiť na pôvodné miesto. Jej pozícia bola počas MD zastupovaná hospodárkou pre ostatné druhy sociálnych služieb – Pracovňu, Prepravnú službu a Denný stacionár. Tak ako každý rok i tento rok, boli personálu poskytnuté ochranné pracovné prostriedky, vrátane ochranných a regeneračných krémov. Počas roka boli vykonávané kontroly dodržiavania pracovného času u opatrovaných našich zamestnankýň, zisťovaná spokojnosť klientov formou osobných návštev v domácnostiach, nedostatky neboli zistené. Priemerný vek klientov, ktorým sa poskytovala opatrovateľská služba v roku 2016 bol 82 rokov.

Tab 1 - OS

	2016
Počet opatrovateliek	19
Počet opatrovaných za rok 2016	27
Príjem za opatrovanie	37 574,60 €
Rozpočet na OS na rok 2016	233 811,00 €

Zariadenie opatrovateľskej služby, Komenského 23, Pezinok

Zariadenie opatrovateľskej služby (ďalej ZOS) na Komenského ul. má kapacitu 18 miest v deviatich izbách, z toho je päť dvojlôžkových, dve trojlôžkové a dve jednolôžkové izby. V rámci pravidelných revízií stavu zariadenia a možnosťami napĺňania podmienok kvality poskytovania sociálnych služieb sme sa v roku 2016 rozhodli (po konzultácii s Regionálnym Úradom Verejného Zdravotníctva) urobiť presun niektorých izieb, kvôli počtu umiestnených postelí na izbách. Miestnosť, ktorá slúžila ako izolačná miestnosť sme zrušili a vytvorili z nej jednolôžkovú izbu, aby sme tak znížili počet postelí v izbe, ktorá plochou nevyhovovala predpísaným normám. Z rovnakého dôvodu sme presunuli a

vymenili miestnosť zdravotnej sestry s izbou klientov. Priestory, ich rozmiestnenie a usporiadanie v budove sú však viac menej nemenné a ich stavebné úpravy sú tiež limitované, čo v súlade s požiadavkami zákona o sociálnych službách na technické a priestorové vybavenie je do určitej miery obmedzujúce a nevyhovujúce najmä z pohľadu bezbariérového prístupu.

O klientov v ZOS sa staral personál 9 erudovaných opatrovateliek, ktoré majú absolvovaný akreditovaný opatrovateľský kurz, 1 zdravotná sestra – diplomovaná psychiatrická sestra špecialistka, ktoré zabezpečujú nepretržitú prevádzku, ďalej vedúca (VŠ II. st. v odbore sociálna práca), 1 koordinátor sociálnych služieb (VŠ I. st. v odbore sociálna práca) a 1 upratovačka. V roku 2015 sa nám v Zariadení opatrovateľskej služby podarilo vytvoriť miesto koordinátora sociálnych služieb, ale obsadiť toto miesto kvalitným sociálnym pracovníkom nebolo jednoduché a prijať na túto pracovnú pozíciu zamestnankyňu sa nám podarilo až v roku 2016. Toto pracovné miesto v ZOS je kľúčové, nakoľko jeho hlavnou úlohou, ako sociálneho pracovníka, je zabezpečovať komunikáciu s rodinnými príslušníkmi, poskytovať základné sociálne poradenstvo a tiež spracovávať, evidovať a vyhodnocovať v dokumentačnej forme individuálne plány jednotlivých klientov a zabezpečovať ďalšie úlohy plynúce z povinností poskytovateľov sociálnych služieb, pri plnení podmienok kvality sociálnych služieb. Individuálne plány, majú byť zamerané na identifikáciu, voľbu cieľov, navrhnutie plánu činností na dosiahnutie vytýčených cieľov klienta a majú tak byť flexibilným a koordinovaným nástrojom na aktívnu spoluprácu poskytovateľa a prijímateľa sociálnej služby (zákonná povinnosť pri plnení podmienok kvality).

V Zariadení opatrovateľskej služby majú inštitucionalizovaní klienti možnosť objednať si doplnkové služby, ako je pedikúra, manikúra, kadernícke a iné služby priamo do zariadenia, alebo tieto služby majú možnosť využiť bežným spôsobom priamo v prevádzke poskytovaných služieb v regióne, čo samozrejme závisí od individuálnych možností klientov. Samozrejme sa venuje pozornosť aj duchovným potrebám klientov, ktoré sú zabezpečované aj priamo v ZOS. Voľnočasové aktivity vychádzajú zo záujmov a potrieb klientov. Organizujú sa rôzne besedy, vystúpenia detí z materskej školy a žiakov základných škôl, účasť na rôznych akciách, v ZOS niekoľkokrát v roku vystupuje aj folklórny súbor Radosť, tanečný súbor, ďalej sa uskutočňovali spoločné oslavy narodenín a prechádzky v záhrade a blízkom okolí, návštevy rôznych podujatí organizovaných v iných zariadeniach. Na zabezpečenie aktívneho využívania voľného času klientov sa využíva pracovná terapia, muzikoterapia, biblioterapia a iné. V roku 2016 sa nám podarilo

nadviazať užšiu spoluprácu s bezprostredne susediacou materskou školou - MŠ Bystrická a zorganizovali sme niekoľko spoločných aktivít pre deti a seniorov, ktoré mali veľký úspech. Spoločné podujatia boli prínosné a obohacujúce pre deti i seniorov. Na jar si deti z MŠ a seniori na „Olympijskom festivale“, zmerali svoje sily v športových disciplínach ako spoločný beh okolo prekážok, chytanie lopty, a. i., všetky disciplíny boli koncipované tak, aby podporovali vzájomnú komunikáciu a spoluprácu medzi deťmi a seniormi. V októbri sa v rámci mesiaca „úcty k starším“, deti so seniormi zahrali spoločenské hry, kde si obe skupiny precvičili jemnú i hrubú motoriku, obratnosť a trpezlivosť. No a napokon v decembri deti spoločne s „babičkami“ piekli vianočné pečivo, spoločne si zaspievali vianočné pesničky a „naše babyčky“ porozprávali zvedavým deťom, ako sa na sviatky pripravovali keď boli ony v ich veku.

Zariadenie spolupracuje tiež s príbuznými klientov, v prípade potreby ich informuje o zdravotnom aj celkovom stave klientov a o jeho zmenách. Každý kontakt klientov s príbuznými a priateľmi je vítaný. Návštevy môžu klienti prijímať priamo v obytných miestnostiach, alebo v spoločenskej miestnosti.

Z rozpočtu Mesta Pezinok sa nám i v roku 2016 podarilo zakúpiť ďalšie dve elektricky polohovateľné postele s matracom, hrazdou a hrazdičkou, dva aktívne antidekubitné matrace pre imobilných klientov, čím sa výrazným spôsobom zlepšila kvalita života ležiacich klientov. Pre pokojnejší spánok klientov sme zabezpečili nepremokavú prateľnú posteľnú bielizeň (vankúše, paplóny a froté návleky). Na základe zmluvy s ÚPSVaR sme zapožičali pojazdné zdvíhacie zariadenie ROPOX do 150 kg na uľahčenie manipulácie s imobilnými klientmi, čo výrazne zlepší pracovné podmienky zamestnancov. Na základe odporúčania RÚVZ sme zakúpili do výdajne stravy v ZOS elektricky výhrevný výdajný pult, pracovný stôl na prípravu stravy, nerezovú policu, gastro vybavenie – kuchynský inventár, dve chladničky, na odkladanie vzoriek stravy a na zdravotnícky materiál (inzulín, fraxiparín), novú umývačku riadu a mikrovlnnú rúru. Po vykonaní kontroly Regionálnym úradom verejného zdravotníctva (RÚVZ) na predpísané hodnoty pre umelé osvetlenie a zistených nedostatkov, sme zabezpečili výmenu svetelných telies na chodbe, v jedálni, kancelárii a izbe sestier. V novembri sme zabezpečili z rozpočtu Mesta, zamestnankyniam potrebnú odbornú spôsobilosť na epidemiologicky závažnú činnosť pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov pre 4 opatrovatelky, aby boli odborne spôsobilé na výdaj stravy. V novembri 2016 Mesto Pezinok podpísalo s fy TM Consulting, s.r.o. „Dohodu o zabezpečení podmienok vykonávania odbornej praxe účastníkov kurzu opatrovania, na základe ktorej

v ZOS absolvovalo 5 dlhodobu nezamestnaných uchádzačiek o zamestnanie z ÚP odbornú prax. Dve absolventky akreditovaného opatrovateľského kurzu sme ako erudované opatrovateľky prijali do pracovnoprávneho vzťahu k 15.12.2016 a ďalšiu k 16.01.2017. Z dôvodu morálnej a fyzickej zastaralosti PC, bol tiež v ZOS vymenený počítač, dve pračky, 8 stoličiek, opravili sa žalúzie v celom objekte, upravili sa jedálenské stoly v jedálni pre lepšiu manipuláciu s invalidnými vozíkmi a zrealizovali sme drobné opravné práce (výmena madla v sprche, oprava WC a pod.). Celodenné stravovanie v ZOS zabezpečovala dodávateľským spôsobom Reštaurácia ADA (Grinrock), ktorá na základe zmluvných podmienok ukončila spoluprácu medzi objednávatelom a dodávateľom ku dňu 31.12.2016. V roku 2016 ukončilo pracovný pomer 5 zamestnancov, ktorí boli ihneď nahradení novými zamestnancami.

V roku 2016 boli prijatí do ZOS 15 klienti, 3 prešli do iných zariadení (ZpS a DSS), 3 prípady boli ukončené z dôvodu návratu klienta do prirodzeného prostredia a 7 klienti zomreli.

Tab 2 - ZOS

	2016
Personál (opatrovateľky a zdravotná sestra)	10
Počet opatrovaných za rok 2016	25
Dotácia z MPSVaR	69 120,00€
Príjem za služby od klientov za rok 2016	67 289,36€
Rozpočet na ZOS na rok 2016	199 414,00€

Denný stacionár

V budove Zariadenia opatrovateľskej služby na Komenského ul. 23 sme od 1.1.2016 zriadili nový druh sociálnej služby – Denný stacionár (ďalej DS). Napriek nášmu úsiliu, v priebehu roka 2016 sa nám nepodarilo túto sociálnu službu poskytovať tak, ako sme si predstavovali. DS je sociálna služba komunitného typu, ktorá má umožniť seniorom zotrvať čo najdlhšie v prirodzenom prostredí s podporou mesta - komunity. Senior tým, že dochádza do miesta poskytovania sociálnej služby a vracia sa večer domov do svojej domácnosti, svojho prirodzeného prostredia, nestráca kontakty a väzby, ako je

tomu pri umiestnení do pobytového zariadenia. Napriek tomu, že sme túto sociálnu službu viackrát propagovali v miestnych médiách, neustále poskytujeme záujemcom o sociálne služby u nás na oddelení informácie o výhodách tejto sociálnej služby, nepodarilo sa nám v prvom štvrtroku 2016 obsadiť žiadne zo štyroch ponúkaných miest. V nasledujúcich obdobiach roka sa nám podarilo túto službu poskytovať dvom našim seniorom, čo znamená že dve miesta zostali aj naďalej neobsadené. Dúfame však, že je otázkou času, kedy si Pezinčania zvyknú na takúto formu pomoci a začnú ju naplno využívať. Ak by však aj do budúcnosti pretrvával nezáujem seniorskej verejnosti a ich rodín o túto formu sociálnej služby, budeme nútení činnosť denného stacionára ukončiť, čo by bola nepochybne škoda. Z dôvodu plnej neobsadenosti zariadenia sociálnych služieb je poskytovateľ sociálnych služieb povinný vrátiť časť poskytnutého štátneho príspevku poskytnutého MPSVaR, za rok 2016 sme vrátili do štátneho rozpočtu 6713,30€.

Seniori majú v DS zabezpečené celodenné stravovanie (okrem večere), celodennú starostlivosť opatrovateľky, zdravotnej sestry, majú možnosť zapájať sa do terapeutických činností, spoločenských akcií, aktivizácie a sociálnej rehabilitácie. DS je rozdelený na terapeutickú a oddychovú zónu s dvoma lôžkami a relaxačnými polohovateľnými kreslami. Počas roka sa poskytla sociálna služba v DS celkovo 600 hodín. Priemerný vek klientov v DS je 89 rokov. Úhrada za sociálnu službu bola v sume 600,00 €. Úhrada za poskytovanie stravy od klientov bola v sume 313,04€. Personálu DS sme zabezpečili ochranné pracovné prostriedky, vrátane ochranných a regeneračných krémov. Z rozpočtu Mesta sme zakúpili 1 notebook pre koordinátora sociálnych služieb, TV pre potreby klientov zariadenia, 1 prenosnú klimatizačnú jednotku a stoličky.

Jedáleň

Jedáleň je jednou z ďalších podporných sociálnych služieb, ktorej úlohou je podporovať seniora, aby s pomocou a podporou komunity mohol byť čo najdlhšie nezávislý a môcť tak zotrvať najdlhšie, ako je to možné vo svojej domácnosti, kde sa cíti najspokojnejšie. V Jedálni sa poskytuje stravovanie pre našich seniorov s trvalým pobytom v meste Pezinok. Jedáleň na Hrnčiarskej ul. 44 zabezpečuje výdaj stravy seniorom, ktorí si denne prichádzajú do zariadenia posediť, porozprávať sa s rovesníkmi a pritom sa najesť v príjemnom prostredí. V samotnej jedálni sa jedlo nepripravuje, ale dováža sa od zmluvného partnera (momentálne zo ZŠ Fándlyho).

Jedáleň môže poskytovať stravovanie aj prostredníctvom donášky stravy do domácnosti, ľuďom ktorí sú odkázaní na takúto pomoc. Mesto Pezinok zabezpečuje rozvoz – donášku stravy do domácnosti cca 43 seniorom. Rozvoz – donáška stravy do domácnosti seniorov je zabezpečovaná prostredníctvom Mestského podniku služieb, ktorý stravu rozváža morovým vozidlom prispôbeným na tento účel. Okrem toho rozváža obedy do domácností aj zmluvný partner (Grinrock), ktorý zabezpečuje rozvoz cca 90 seniorom. Niektorí seniori si dochádzajú pre obed k našim zmluvným partnerom, ktorí nám stravu pre seniorov pripravujú a to sú ZŠ Na bielenisku, ZŠ Fándlyho a tiež Reštaurácia ADA (Grinrock), podľa toho kde to majú bližšie z domu. V roku 2016 bolo rozvezených z Jedálne ZŠ Fándlyho 650 obedov do domácnosti klientov, ktorým táto služba bola poskytovaná ako úkon v rámci opatrovateľskej služby, zo ZŠ Fándlyho bolo celkovo rozvezených 7627 obedov. Mesto Pezinok prispieva na stravovanie seniorom, nie však celoplošne, príspevok na stravu je určený skupine seniorov s tými najnižšími príjmami, ktorých príjem nepresahuje 300,00 €/mesiac Mesto prispeje sumou 1,50 na jeden obed v pracovný deň a seniorom, ktorých príjem je v rozmedzí 300,00 – 400,00 €/mesiac, prispieva Mesto Pezinok sumou 1,00 € na jeden obed v pracovný deň. Mesto Pezinok v roku 2016 takto prispievalo na stravovanie cca 122 stravníkom s celkovým príspevkom 24 071,50 € na 26 260 vydaných obedov.

Práčovňa

V pracovni sa utvárajú podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickej osobe, ktorá

- nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- dovŕšila dôchodkový vek.

Táto sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou. To znamená, že klient si prinesie bielizeň, ktorú potrebuje vyprať a ožehliť a sám si pre ňu zasa príde. Naša zamestnankyňa mu vypratú, ožehlenú bielizeň vydá. Počas roka sa pre klientov vyprala bielizeň 119 krát. Práčovňa môže poskytovať pranie a žehlenie bielizne i pre ďalšie zariadenia sociálnych služieb, prípadne pre potreby Mesta Pezinok.

Práčovňa je zriadená v objekte na Hrnčiarskej ul. č. 44 v budove účelovo zrekonštruovanej ako jedáleň pre dôchodcov – výdajňa a práčovňa. Priestorové

usporiadanie, funkčné členenie, ale i celkové materiálne vybavenie, zodpovedá a vyhovuje charakteru poskytovaných služieb. Areál je uzavretý, objekt pozostáva okrem iného aj z miestnosti, kde sú v prevádzke 2 automatické práčky, 1 sušička na bielizeň, stôl na ručné žehlenie a žehlička. Na dvore je upravený prístrešok, ktorý v letných mesiacoch slúži ako sušiareň bielizne, v zimných mesiacoch sa používa sušička.

Prepravná služba

V roku 2015 sa Mestu Pezinok podarilo zabezpečiť a zaregistrovať nový druh sociálnej služby – prepravnú službu a od 1.9.2015 Mesto Pezinok túto službu poskytuje.

Podľa § 42 zákona č. 448/2008 Z. z. Prepravná služba je sociálna služba, ktorá sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá:

- a) je ťažko zdravotne postihnutá a je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo
- b) fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.

Odkázanosť na prepravnú službu sa preukazuje:

- a) posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, alebo
- b) aktuálnym a platným rozhodnutím o dôchodku vydaným Sociálnou poisťovňou a potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti (napr. praktického lekára) o nepriaznivom zdravotnom stave, alebo
- c) preukazom ŤZP (ťažkého zdravotného postihnutia) vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

Prepravná služba sa poskytuje na území mesta Pezinok a priľahlých obciach počas pracovných dní, v čase od 7 hod. – do 15 hod., osobným motorovým vozidlom. Prepravnou službou sa zabezpečuje odľahčenie rodinných príslušníkov pri preprave občana do denného stacionára, pri návšteve lekára, nemocnice, pri vybavovaní úradných záležitostí a pod. Aj prepravná služba je služba orientovaná na podporu seniorov, občanov s ŤZP a ich rodín pri podpore udržiavania ich samostatnosti.

Za rok 2016 sme poskytli túto službu 24 klientom a najazdili sme pri tejto službe 928 km. Priemerný vek klientov prepravnej služby bol 77 rokov. Prepravnú službu zabezpečuje opatrovatelka - vodič s platným vodičským oprávnením.

Denné centrá

Podľa § 56 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, sa v dennom centre poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá:

- dovŕšila dôchodkový vek,
- fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom,
- rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou.

V dennom centre sa poskytuje najmä sociálne poradenstvo, zabezpečuje sa záujmová činnosť. Organizačne sú centrá začlenené pod Oddelenie školstva a sociálnej starostlivosti, fungujú však ako samosprávne jednotky. Každé z centier má vlastný samosprávny orgán skladajúci sa zo zvolených členov centra, ktorý zodpovedá za činnosť centra hospodárenie s finančnými prostriedkami (finančné prostriedky z príspevkov Mesta). Celkove za činnosť centra zodpovedá koordinátor denného centra. Koordinátorky spolu s členmi centier usporadúvajú besedy, prednášky na témy týkajúce sa zdravia, výživy, kultúry, zaoberajú sa rôznymi ručnými prácami, hrajú spoločenské hry, alebo iba tak rozoberajú rôzne témy, ktoré ich momentálne zaujímajú. Organizujú turistické, spevácke krúžky (podľa požiadaviek členov), v ktorých si seniori udržujú i rozvíjajú svoju telesnú i duševnú kondíciu. Členovia centier sa stretávajú na spoločných posedeniach pri príležitosti rozličných sviatkov a životných jubileí. Podľa záujmu navštevujú krásne miesta na Slovensku.

Mesto Pezinok má zriadené 4 denné centrá: Denné centrum Kollárova 1, Denné centrum Hrnčiarska 44, Denné centrum Orešie a Denné centrum Cajlanská 95, ktoré aj v roku 2016 zabezpečovali našim seniorom bohatú a pestrú činnosť. Chodili sa kúpať, chodili na výlety, robili prednášky o zdraví, organizovali spoločenské akcie pri rôznych príležitostiach. Aktivity denných centier sa významným spôsobom podieľajú na tom, aby naši seniori mohli tráviť voľné chvíle v kruhu svojich rovesníkov, aby neboli osamelí a vyčlenení zo spoločenského prostredia, mohli sa realizovať v tom v čom sú dobrí a majú tak možnosť ukázať všetkým ostatným, že seniori sú plnohodnotnými členmi komunity v ktorej žijú.

Tab 3 – Denné centrá

	2016
Celkový počet členov	475
Rozpočet na činnosť denných centier na rok 2016	10 241,00€

V mesiaci október sa Oddelenie školstva a sociálnej starostlivosti podieľalo na organizovaní celomestskej akcie „Úcta k starším“, kde bol pripravený recitál dlhoročného sólistu opery SND p. Ivana Ožváta a občerstvenie v Mestskom kultúrnom centre. Seniorom sa prihovril primátor mesta Pezinok Mgr. Oliver Solga, tiež pracovníčky oddelenia školstva a sociálnej starostlivosti. Tejto milej akcie sa zúčastnilo viac ako 200 našich seniorov.

Akadémia tretieho veku

V Pezinku existuje ATV od septembra 2007. O štúdium jednotlivých odborov je každoročne vysoký záujem. Akadémia tretieho veku v roku 2016 oslavovala 10. výročie založenia. Oficiálne sa zrodila 5.9.2007 a to vďaka myšlienke členiek jednoty dôchodcov Slovenska v Pezinku. Členky jednoty navrhli Mestskému úradu, aby sa aj v Pezinku zrodila podobná inštitúcia akou je napr. Univerzita tretieho veku. Túto myšlienku vedenie mesta Pezinok podporilo a tak mohla začať Akadémia tretieho veku svoju činnosť. Vďaka podpore Mesta Pezinok funguje táto inštitúcia do dnes. V roku 2016 Mestu Pezinok bolo udelené v súťaži Senior Friendly, vyhlásenej občianskym združením Luna a občianskym združením Bagar, nad ktorou prevzal záštitu Minister práce sociálnych vecí a rodiny SR Ján Richter, čestné uznanie za prácu so seniormi, dlhodobú podporu celoživotného vzdelávania, najmä však za desaťročnú aktívnu činnosť v oblasti pôsobenia Akadémie tretieho veku.

V máji roku 2016 slávnostnou promóciou ukončilo vzdelávanie 70 absolventov študijných odborov : Anglický jazyk pre seniorov, Počítače, Figurálna výtvarná tvorba, Tréninky pamäte a koncentrácie.

V jubilejnom desiatom akademickom školskom roku 2016/2017 boli otvorené tieto študijné odbory: Ľudová kultúra nášho regiónu, Počítače a fotografia, Hudba stáročí, Výtvarné techniky, mozaiky a koláž a arteterapia. Záujem o štúdium v uvedenom školskom roku prejavilo 166 občanov.

Od školského roku 2015/2016 sa o priebeh a koordináciu aktivít ATV starala pani Andrea Pikusová.

Tab 4 – Vývoj počtu účastníkov ATV

Školský rok	Počet zapísaných účastníkov	Študijné odbory
2007/2008	116	História, Psychológia, Základy pôdohospodárstva
2008/2009	102	Počítače, Dejiny umenia, Enviromentalistika, História, Psychológia, Základy pôdohospodárstva
2009/2010	125	Psychológia, Počítače, Prírodné liečivá, Počítače 2, Dejiny umenia, Enviromentalistika
2010/2011	158	Základy kresby a maľby, Počítače 1, Keramika, Dejiny hudby, Biológia, A.J, Počítače 2, Prírodné liečivá
2011/2012	160	Počítače 1, fotografovanie a fotografia, Ekonomicko-sociálne právne minimum, Základy kresby a maľby, Počítače 2, Keramika, Dejiny hudby, Biológia, A.J.
2012/2013	145	A.J., Dejiny hudobných žánrov, Maliari výtvarné techniky, Základy pôdohospodárstva, Počítače 1, Fotografovanie a fotografia, Ekonomicko-sociálne právne minimum,
2013/2014	159	A.J. 1, Someliérstvo, Počítače, A.J. 2, Dejiny hudobných žánrov, Maliari výtvarné techniky, Základy pôdohospodárstva
2014/2015	155	A.J.1, Počítače 1, Figurálna tvorba, Tréninky pamäti, A.J. 2, Someliérstvo, Počítače 2
2015/2016	135	Vinárstvo vinohradníctvo a someliérstvo, Nový životný štýl, A.J. Počítače, Figurálna tvorba, Tréninky pamäti 1, Tréninky pamäti 2
2016/2017	166	Ludová kultúra nášho regiónu, Počítače a fotografia, Hudba stáročí, Výtvarné techniky mozaiky koláž, Arteterapia, Vinárstvo vinohradníctvo a someliérstvo, Nový životný štýl

Sociálna práca s rómskou komunitou

Sociálnu prácu s komunitou chápeme ako metódu sociálnej práce, ktorá pomáha ľuďom žijúcim na určitom územnom celku pri riešení konkrétnych sociálnych situácií.

Aj v tomto roku sme sa venovali sociálnej práci s rómskou komunitou. Najväčšiu pozornosť venujeme Rómom žijúcim v Glejovke a tiež Rómom žijúcim na Tehelnej ulici. V Glejovke žije v súčasnosti 112 Rómov, z ktorých má 95 trvalý pobyt v meste Pezinok. V Glejovke žije 25 rodín s 53 maloletými deťmi (deti do 15 rokov). Na Tehelnej ulici žijú dve rodiny s celkovým počtom 18 Rómov, z toho 6 maloletých detí.

V roku 2015 sme nadviazali spoluprácu s Armádou spásy. V tejto spolupráci sme pokračovali aj v roku 2016. Spolupráca bola orientovaná najmä na oblasť vzdelávania,

zamestnanosti, hygieny, udržiavania poriadku. Armáda spásy v roku 2016 prišla s projektom vybudovania Komunitného centra v priestoroch Glejovky. MsZ v Pezinku schválilo pre tento projekt prenájom mestského pozemku v Glejovke. Plán vybudovať Komunitné centrum sa z objektívnych príčin presunul na rok 2017. V spolupráci s Armádou spásy a s Rómami sme tento rok zorganizovali v rámci Dňa Rómov kultúrny program, ktorý bol zakončený rómskymi spevmi a tancami. Na Dni Rómov participovali aj Rómovia z Plaveckého Štvrtka a Galanty. V priebehu roka 2016 sme tak ako aj v iných rokoch motivovali Rómov k udržiavaniu poriadku. Armáda spásy zamestnala v rámci projektu s ÚPSVaR 5 Rómov, ktorí mali na starosť vyčistenie Glejovky. Mesto Pezinok prispelo v rámci tohto projektu k vyčisteniu Glejovky vývozom celkovo 27 veľkokapacitných kontajnerov (98,77 ton odpadu) avšak ani toto nestačilo na vyčistenie celého areálu Glejovky.

V roku 2016 sme sa zapojili do Národného projektu Terénna sociálna práca v obciach, ktorý vyhlásila Implementačná agentúra MPSVaR. V rámci projektu zamestnalo Mesto Pezinok jedného terénneho sociálneho pracovníka, ktorý sa prioritne venoval problematike zameranej na prácu s rómskymi obyvateľmi žijúcimi v Glejovke. Práca terénneho sociálneho pracovníka bola zameraná najmä na prácu s rodinou a to v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, ekonomickej gramotnosti, osvojenia si základných hygienických návykov, udržiavania si poriadku, zlepšenia kvality života Rómov. V neposlednom rade terénny sociálny pracovník pomáhal Rómom pri vybavovaní rôznych žiadostí, pri evidencii na ÚPSVaR, pri exekučných a súdnych konaniach. Projekt by mal trvať do júna 2019. V decembri 2016 však terénna sociálna pracovníčka odišla na materskú dovolenku a tak sme opätovne vyhlásili výberové konanie na obsadenie tohto miesta.

V oblasti zamestnanosti sme viedli Rómov k aktívnemu hľadaniu si zamestnania. Zapájali sme ich do aktivačných prác formou menších obecných služieb pre obec (14 Rómov). V súčasnosti je riadne zamestnaný len jeden obyvateľ Glejovky. Rómovia začali v roku 2016 využívať aj projekty ÚPSVaR, v rámci ktorých sa zamestnalo v roku 2016 8 Rómov. Ide však len o krátkodobé projekty, po ukončení ktorých zostanú Rómovia opäť nezamestnaní. Rómovia väčšinou využívajú možnosť nelegálnej práce, chodia za prácou do 20 kilometrov vzdalenej Bratislavy, alebo sa živia zberom druhotných surovín. Aj keď sú usmerňovaní k tomu, aby si našli prácu aspoň na Dohodu o vykonaní práce, často argumentujú tým, že ich nikto nechce zamestnať a sami pociťujú diskrimináciu. Žiaľ s diskrimináciou máme osobné skúsenosti pri sprevádzaní Rómov za zamestnávateľmi. Na jednej strane je nízka vzdelanostná úroveň komunity, na druhej strane väčšina Rómov

žijúci v meste Pezinok nemá žiadne pracovné návyky. Jedinou výnimkou je predvianočný predaj imela a ihličia, na ktorý si musia Rómovia vybaviť povolenie na Mestskom úrade. Tento predvianočný predaj sa v meste stretáva s pozitívnym ohlasom majoritného obyvateľstva.

Problém chudoby sa prejavuje aj u Rómov žijúcich v meste Pezinok. Nakoľko väčšina Rómov nemá ani základné vzdelanie, nemajú pracovné návyky a ťažko sa presadzujú na trhu práce, nemajú takmer žiadny príjem a preto väčšina Rómov žijúcich v Pezinku sa nachádza na okraji chudoby.

V roku 2016 sme spolupracovali s Mestskou políciou Pezinok na prevencii. Niekoľko Rómskych rodičov sa aj tento rok snažilo zneužiť svoje maloleté deti na krádeže. Veľmi dobre si totiž uvedomujú, že maloleté dieťa do veku 14 rokov nie je trestno-právne zodpovedné. Vykonávali sme osobné rozhovory s maloletými, či už v školách, prípadne v ich domácom prostredí. Zabezpečili sme dvoch aktivačných pracovníkov (Rómov), ktorí vodili deti do školy a tiež pomáhali udržiavať poriadok v škole. V roku 2016 bola jedna maloletá Rómka umiestnená do Reedukačného centra v Bačkove pre viacnásobné priestupky.

V oblasti vzdelávania maloletých Rómov sme rómskych žiakov motivovali najmä k plneniu povinnej školskej dochádzky. Rómovia navštevujú ZŠ Orešie (6 žiakov), Spojenú školu na Komenského ul. 25 (21 žiakov), ZŠ Kupeckého (5 žiakov), ZŠ Fándlyho (1 žiak) MŠ Orešie (2 deti) a MŠ Bystrická (3 deti). Aj v roku 2016 sme motivovali rodičov k zaškoleniu maloletých detí prostredníctvom Materských škôl, pretože je dôležité aby sa deti začali socializovať už v predškolskom veku. Mesto Pezinok, Oddelenie školstva a sociálnej starostlivosti malo vždy eminentný záujem na tom, aby sa vzdelanostná úroveň rómskych detí zvyšovala, ale problémom sú:

- medzi rodičmi nie je v súčasnosti jediný, ktorý by mal úplné stredoškolské, alebo stredné odborné vzdelanie. Zo všetkých rodičov má len 28 ukončené základné vzdelanie,
- nedostatok priestoru na domácu prípravu, keď na jednu unimobunku, ktorá nemá viac ako 20 m², pripadá priemerne 6,25 obyvateľov,
- neochota Rómov posilať svoje deti do Školského klubu detí, kde by mali deti omnoho lepšie podmienky na prípravu na vyučovanie,
- neplnenie povinnej školskej dochádzky, v tomto školskom roku majú rómske deti v priemere 30,45 neospravedlnených hodín.

Mesto Pezinok vyčlenilo finančné prostriedky najmä na zabezpečenie školských pomôcok pre rómske deti, zabezpečenie stravovania a tiež aj na zlepšenie hygieny v školách a v Glejovke. Je na škodu, že ZŠ s MŠ Orešie v roku 2016 nevyužilo možnosť nákupu školských pomôcok pre Rómskych žiakov. Mesto Pezinok má v rozpočte Mesta vyčlenené finančné prostriedky na tvorenie úspor pre maloleté deti, ktoré sú umiestnené v detských domovoch. V roku 2016 sme do októbra tvorili úspory pre jedno rómske dieťa, ktoré bolo umiestnené v DeD Sered'. V októbri 2016 dosiahlo plnoletosť a z DeD Sered' odišlo.

V meste Pezinok v oblasti sociálnej práce s rómskou komunitou sa snažíme využívať všetky dostupné formy spolupráce s organizáciami, občanmi, ktorí sú ochotní spolupracovať a ponúkajú pomoc pri riešení tohto zložitého a dlhodobého problému. V roku 2016 sme spolupracovali s niekoľkými organizáciami, inštitúciami: Armáda spásy, Združenie kresťanských dôchodcov, Katolícka cirkev v Pezinku, miestna časť Grinava, Charita, Živena, ZŠ s MŠ Orešie 3 Pezinok, Spojená škola Pezinok, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

Tab 5 - Rodina a deti (Rómske etnikum)

	2016
Rozpočet v roku 2016	500,00 €
Čerpanie rozpočtu	324,97 €

Sociálna pomoc pre deti a rodiny

Rodina je skupina ľudí tvorená aspoň jedným rodičom a dieťaťom. Je malou sociálnou skupinou, tvorenou jednotlivcami spätými manželstvom, pokrvným príbuzenstvom alebo adopciou. Rodina ako prostredie, s ktorým sme najviac spätí, nás výrazne ovplyvňuje a my ovplyvňujeme ju. Vytvára vlastné kultúrne prostredie, ktoré formuje osobnosť detí. Ale je aj obrazom doby a jej politických, sociálnych, ekonomických, kultúrnych, ekologických a iných podmienok a zásad. Rodina je prvá skupina, ktorej členom sa človek stáva hneď po svojom narodení. Hlavnou úlohou a poslaním rodiny je výchova a starostlivosť o dieťa. Podľa nášho názoru, osobných skúseností, rodina je dnes veľmi ohrozená. Nie vždy je schopná plniť si svoje spoločenské

funkcie, je čoraz viac vystavená nepriaznivému vplyvu ekonomickej a spoločenskej disharmónii v našej spoločnosti. Rodina je veľmi ovplyvňovaná a formovaná spoločnosťou. Nezastupiteľné miesto pri charakterizácii rodiny je pojem domov. Význam tohto miesta i jeho špecifiká od počiatku vplývajú na psychiku dieťaťa. Domov je tam, kde má dieťa svoje miesto. Z toho dôvodu je veľmi dôležitá podpora rodiny, jej celistvosti, aby deti nestrácali jej zázemie.

Pri práci s rodinami bolo zistené, že mnohé rodiny mali problém s uplatnením sa na trhu práce a z toho dôvodu museli existovať mnohokrát zo svojich ušetrených finančných zdrojov, s pomocou blízkej rodiny, čím dokázali udržať bývanie a zabezpečiť základné životné potreby. No postupom času v dôsledku nezamestnanosti členov rodiny, ich životná úroveň klesala a prichádzalo aj k finančnému zadlženiu rodín.

Rodina, ako základná bunka spoločnosti by mala plniť dôležité úlohy a funkcie, ktoré sú nenahraditeľné najmä vo vzťahu k deťom. Ak niektorú, alebo viaceru z týchto funkcií prestane rodina plniť stáva sa dysfunkčnou a potrebuje odbornú pomoc. V prípade, že rodina sa vzhľadom k problémom stane afunkčnou, čo spôsobuje dieťaťu v mnohých prípadoch ohrozenie v samotnej existencii, pre dieťa je v tomto prípade vhodnejšie hľadať možnosti umiestnenia v blízkej rodine, poprípade ho vyňať z rodinného prostredia úplne a pracovať s rodinou na obnove jej funkčnosti pre návrat dieťaťa do rodinného prostredia.

Legislatívny rámec a oporu pre sociálnu prácu s rodinou nachádzame predovšetkým:

- v zákone č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- v zákone č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- v zákone č. 544/2010 o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- v zákone č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov

V oblasti pomoci deťom a rodinám vykonávame najmä činnosti:

- starostlivosť o rodinu a deti poskytovaním sociálneho poradenstva, poradenstva v oblasti sociálno-ekonomických problémov, v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti, v oblasti profesionálneho rodičovstva, poskytovanie sociálnej pomoci pri riešení problémových sociálnych situácií, poskytovaním krízovej intervencie
- spolupôsobenie pri výkone ochranných alebo výchovných opatrení
- vybavovanie dotácie /príspevok na stravu, školské potreby a motivačný príspevok resp. štipendium/ pre deti z rodín v hmotnej núdzi a z rodín s príjmom do výšky životného minima
- vykonávanie osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi občanom, ktorí nevedia hospodáriť s finančnou hotovosťou, alebo by finančný príspevok nepoužili na určený účel
- vykonávanie osobitného príjemcu prídavku na dieťa v prípade zanedbávania povinnej školskej dochádzky
- vybavovanie žiadostí o poskytnutie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi po predchádzajúcom prešetrení sociálnej situácie občana a následné vypracovanie rozhodnutí
- vybavovanie žiadostí o poskytnutie jednorazovej finančnej pomoci po predchádzajúcom prešetrení sociálnej situácie občana a následné vypracovanie rozhodnutí
- šetrenie úrovne starostlivosti o ťažko zdravotne postihnutých občanov priamo v domácnosti
- šetrenie úrovne starostlivosti o deti v náhradnej rodinnej starostlivosti, šetrenie rodinných pomerov a možností návratu dieťaťa späť do rodiny, alebo iného náhradného rodinného prostredia
- spolupráca s detskými domovmi, kde sú umiestnené deti z nášho mesta, spolupráca na tvorbe individuálneho plánu rozvoja dieťaťa
- spolupráca s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo veciach sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately a v pomoci v hmotnej núdzi
- prevencia riešenie zneužívania psychotropných a iných návykových látok
- zabezpečovanie pochovania občana, ktorého pochovanie nezabezpečí nikto iný.

Naše oddelenie aj v roku 2016 riešilo niekoľko prípadov poskytnutia finančnej pomoci do rodín, ktoré sa ocitli v hmotnej núdzi. Mesto Pezinok môže poskytovať finančnú pomoc rodinám a občanom v súlade so zákonom 417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi a tiež v súlade s VZN č. 9/2011. V roku 2016 sme riešili 28 žiadostí o poskytnutie finančnej pomoci, ktorú žiadatelia mohli použiť na zakúpenie školských potrieb, nevyhnutného vybavenia domácnosti, základného ošatenia, mimoriadne liečebné náklady, alebo na úhradu mimoriadnych nákladov na zmiernenie nepriaznivých následkov. V 5 prípadoch sme dávku nepriznali, nakoľko žiadatelia nespĺňali podmienky pre poskytnutie dávky v zmysle zákona, alebo VZN.

V roku 2016 Mesto Pezinok tiež zabezpečilo pochovanie troch občanov, ktorí zomreli na území nášho mesta a rodina pochovanie z najrôznejších dôvodov nezabezpečila.

Tab 6 - jednorazová finančná pomoc

	2016
Počet žiadateľov	28
Z toho zamietnutých	5
Poskytnutá suma	2 251,00 €
Počet poskytnutých jednorazových dávok v hmotnej núdzi rodinám	5
Počet poskytnutých jednorazových dávok v hmotnej núdzi jednotlivcom	8
Počet poskytnutých jednorazových finančných výpomocí jednotlivcom na základe VZN	2
Počet poskytnutých jednorazových finančných výpomocí rodinám na základe VZN	8
Počet vybavených pohrebov osôb, ktorým pochovanie nemal kto zabezpečiť	3

V roku 2016 boli 22 rodinám so 43 deťmi poskytnuté štátne príspevky na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením a na dotáciu na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením. Na tieto príspevky majú nárok žiaci, ktorých rodičia poberajú dávku v hmotnej núdzi a taktiež žiaci, ktorých rodičia majú nízky príjem a ich príjmy nedosahujú výšku životného minima.

Tab 7 - štátne príspevky

Príspevok	Suma
príspevok na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením	6 487,95,- €
dotáciu na podporu výchovu k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením	1 162,00,- €

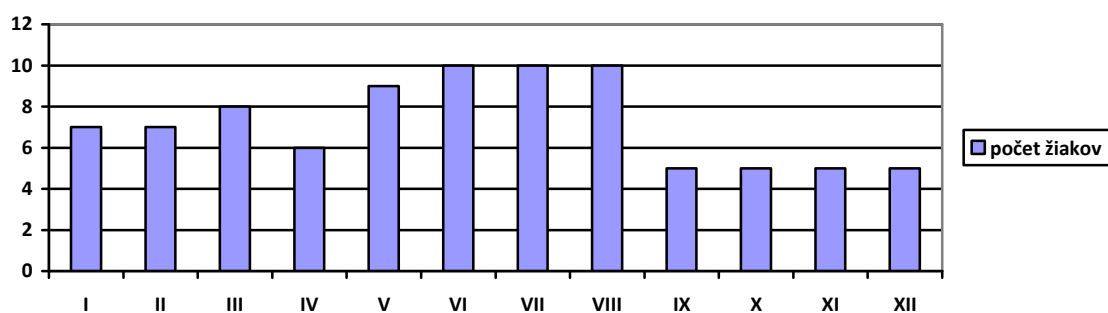
Neplnením povinnej školskej dochádzky detí a žiakov vzniká ohrozovanie mravnej výchovy maloletých. V roku 2016 sme sa zamerali na preventívnu činnosť. Spolu s príslušníkmi Mestskej polície sme pravidelne navštevovali školy. Monitorovali sme najmä školy, kde sa s neplnením povinnej školskej dochádzky stretávajú najviac. Poskytovali sme poradenskú činnosť pedagógom a tiež rodičom. Podarilo sa nám znížiť celkový počet neospravedlnených hodín takmer o polovicu s porovnaním roka 2015. Takmer polovicu všetkých neospravedlnených hodín spôsobili iba dve žiačky. Na ich rodičov sme podali trestné oznámenie. Základné školy v meste Pezinok sú opakovane informované o postupoch a povinnostiach, ktoré vyplývajú z neplnenia povinnej školskej dochádzky, o internom predpise Okresnej prokuratúry, kde po presiahnutí 100 neospravedlnených hodín v školskom roku, vzniká povinnosť podania trestného oznámenia na rodičov maloletého za ohrozovanie mravnej výchovy maloletých.

Tab 8 - školská dochádzka

Riešenie	Počet
Počet neospravedlnených hodín/počet žiakov	1 005 hodín/14 žiakov
Ak mal žiak viac ako 15 hod. neospravedlnených – požiadali sme o osobitného príjemcu prídavkov na dieťa	7 prípadov
Ak mal žiak viac ako 60 hod. neospravedlnených – prerokovanie priestupkov podľa § 37 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	5 prípadov
Ak mal žiak viac ako 100 hod. neospravedlnených - v spolupráci s ÚPSV a R s Odborom sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately boli podané trestné oznámenia za neplnenie povinnej školskej dochádzky	2 prípady

V mesiaci január 2016 sme boli osobitným príjemcom prídavkov na dieťa 7 rodinám. Počas roku 2016 sme zaznamenali zvýšený výskyt neplnenia povinnej školskej dochádzky (viď. Graf 1), tak u detí z rómskych rodín, ako u detí z nerómskych rodín. Za financie, ktoré sú určené prioritne pre deti, pracovníci oddelenia školstva a sociálnej starostlivosti mesačne nakupovali základné potraviny, školské pomôcky, drogériu, lieky, ošatenie, obuv v spolupráci s rodičmi. Pravidelnými návštevami v rodinách a tiež v spolupráci s ÚPSVaR, oddelením sociálno- právnej ochrany detí a sociálnej kurately (SPO a SK) sa nám čiastočne darilo eliminovať zvyšujúci počet žiakov, ktorí si povinnú školskú dochádzku neplnili. V tejto systematickej práci budeme naďalej pokračovať a zameriame sa najmä na preventívnu činnosť.

Graf 1 – počet osobitných príjemcov prídavkov

Riešili sme tiež problémy so zneužívaním alkoholu mladistvými. V tejto súvislosti sme uskutočnili pohovory s rodičmi maloletých a maloletými, ktorí boli prichytení orgánmi činnými v trestnom konaní pri zneužívaní alkoholu. V roku 2016 sme spolu prešetrili 2 prípady zneužívania alkoholu maloletými.

Tak ako predchádzajúce roky aj v tomto roku sme museli riešiť rôzne problémy občanov, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a nevedeli si sami svoje problémy vyriešiť. Niektoré prípady bolo potrebné riešiť v spolupráci s ÚPSVaR Pezinok, či už pri uplatňovaní si zákonných nárokov, alebo s oddelením SPOD a SK pri sanácii rodinného prostredia. Taktiež sme boli požiadaní ÚPSVaR Pezinok odd. sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o súčinnosť pri riešení krízových situácií v rodinách, kde by hrozilo vyňatie dieťaťa z rodinného prostredia.

V tomto roku sme riešili 2 prípady kedy boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti blízkej rodine (starí rodičia, iné príbuzenstvo), nakoľko rodičia nedokázali zabezpečiť deťom riadnu starostlivosť. Ďalej sme riešili rodiny kde boli

výchovné problémy detí, neplnenie povinnej školskej dochádzky, na základe čoho bolo potrebné jedno dieťa umiestniť do krízového strediska, jedno do diagnostického centra, jedno do reedukačného centra. S rodinami, ako aj so zariadeniami naďalej pracujeme v spolupráci s oddelením SPOD a SK so snahou podpory podmienok na zachovanie, obnovu alebo rozvoj rodičovských zručností a navrátenia detí do rodín.

Tab 9 - Terénna sociálna práca

	2016
Návštevy v rodinách	136
Návštevy v zariadeniach, inštitúciách	75
Počet detí umiestnených v DeD v roku 2016	0
Počet detí umiestnených v iných zariadeniach v roku 2016	3
Správy o povesti	123

Návštevy v rodinách sa uskutočňovali najčastejšie z dôvodu šetrenia rodinných pomerov a sociálnych pomerov pre účely konania štátnych orgánov, ktoré slúžili ako podklad pri konaniach vo veciach trestného konania, rozvodoch, konanie o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu, úpravách výživného, pri výkone opatrovníctva ľudí s mentálnou dizabilitou (v súčasnosti máme v našej evidencii 43 ľudí pozbavených spôsobilosti na právne úkony), ktorých navštevujeme každoročne a kontrolujeme ako je postarané o týchto ľudí zo strany opatrovníka. Okresný súd Pezinok dvom nesvojprávnym občanom ustanovil za opatrovníka Mesto Pezinok, ktorých zastupujeme a spravujeme ich majetok. Ďalej navštevujeme žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť, prípadne vykonávame šetrenie v rodinách za účelom zhodnotenia možnosti návratu dieťaťa späť do rodiny, ktoré už bolo z rodiny vyňaté.

Za účelom podpory a udržiavania kontaktov s deťmi, ktoré sú umiestnené v detských domovoch sme navštívili 9 detí a v spolupráci s ÚPSV a R sme boli účastní na vypracovaní 9 individuálnych plánov rozvoja dieťaťa. V zariadeniach sociálno právnej ochrany detí a sociálnej kurately sme navštívili 4 deti v spolupráci s pracovníkmi SPOD a SK Pezinok. S týmito deťmi udržiavame pravidelné osobné, telefonické, prípadne písomné kontakty. V súvislosti s praktickým uplatňovaním zákona o sociálno-právnej ochrane poskytujeme na našom oddelení tiež poradenstvo ohľadom možností výkonu rôznych

foriem náhradnej rodinnej starostlivosti a tiež možností vykonávania inštitútu profesionálneho rodičovstva. V roku 2016 bolo pre potreby štátnych a iných orgánov vypracovaných 123 správ o povesti na našich občanov.

Sociálna pomoc pre ľudí bez domova a nezamestnaných

Absolútna chudoba predstavuje jeden z vážnych globálnych problémov ľudstva. V rozvojových krajinách je hladomor a milióny ľudí v ohrození života každodennou realitou. Už dlhé roky však existuje forma absolútnej chudoby aj v najvyspelejších štátoch sveta. Túto jej formu predstavuje bezdomovectvo, ktoré sa zaradilo medzi problémy postmodernej spoločnosti v mnohých štátoch sveta. Mnoho ľudí bojujúcich s existenčnými problémami žije na uliciach miest. V štátoch „západného sveta“ je tento fenomén viditeľný dlhšie, v štátoch „východného bloku“ sa bezdomovectvo stalo viditeľným problémom až v období spoločenskej transformácie po roku 1989. Slovenská republika nie je výnimkou, bezdomovectvo sa stalo súčasťou našej spoločnosti.

Bezdomovectvo je svojou podstatou poruchou sociálneho fungovania, čiže poruchou rovnováhy medzi kapacitou zvládania jedinca a požiadavkami prostredia. Problémy bezdomovectva a chudoby je v prvom rade treba riešiť systémovo a komplexne z hľadiska sociálnej politiky. Žiaden z európskych štátov doposiaľ nevyriešil tieto problémy a preto je nevyhnutná aj medzinárodná a medzirezortná spolupráca. Ak chceme v rámci sociálnej práce profesionálne pracovať s ľuďmi bez domova je nevyhnutná snaha o ich sociálnu inklúziu, ale tiež je nevyhnutné poznať charakteristiky a zákonitosti ich subkultúry so zachovaním individuálneho prístupu. Je nutné poznať ich prirodzené prostredie, mentalitu, životný príbeh, všeobecné pozadie toto javu, postoje verejnosti, možnosti sociálnej intervencie.

Nocľaháreň

Poskytovanie sociálnych služieb v nocľahárni je jednou z foriem sociálnej služby, ktorá sa poskytuje v nevyhnutných a krízových situáciách. Mesto Pezinok, na rozdiel od iných mnohých miest, ktoré takúto službu nemajú zriadenú, či inak zabezpečenú, má pre občanov, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii, bez ubytovania, či možnosti užívať

doterajšie bývanie nocľaháreň na Bratislavskej ul. č. 22. V nocľahárni sa poskytuje ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania, sociálne poradenstvo, sú vytvorené podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín. V našej nocľahárni uplatňujeme nízkoprahový prístup, preto je pomoc dostupná aj sociálne vylúčeným skupinám ľudí bez prístrešia, ktorí nie sú schopní splniť podmienky pre vstup do iných zariadení. Vedíme databázu ľudí bez domova, predpokladáme že v súčasnosti sa len v našom meste nachádza približne 50 ľudí bez domova (nie na ulici). Keďže sme blízko Bratislavy máme tu veľký pohyb ľudí bez domova aj z iných miest a obcí (napr. Šaľa, Budmerice, Limbach, Častá, Bratislava, Sv. Jur....).

Kapacita tohto zariadenia je 17 miest z toho 5 miest pre ženy a 12 miest pre mužov. Na rozpočtový rok 2014 Mesto Pezinok prvýkrát mohlo požiadať Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR o finančný príspevok na financovanie sociálnej služby v nocľahárni. Na rok 2014 a následne aj na nasledujúce roky bola v súlade so zákonom 448/2008 poskytnutá zo štátneho rozpočtu suma 24 480,00€, čo však predstavuje iba časť z celkových nákladov na prevádzkovanie tohto zariadenia. Napriek tomu, že toto zariadenie poskytuje možnosť ľuďom bez domova vyspať sa v čistej posteli, osprchovať sa, pripraviť si teplé jedlo, prezliecť sa, nie je najmä v letných mesiacoch plne využívaná. V tomto období niektorí klienti uprednostňujú radšej život na ulici, bez niektorých obmedzení, ktoré musia klienti v akomkoľvek zariadení (i keď len minimálne) dodržiavať. Z dôvodu plnej neobsadenosti zariadenia sociálnych služieb je poskytovateľ sociálnych služieb povinný vrátiť časť poskytnutého štátneho príspevku poskytnutého MPSVaR.

Každému z týchto ľudí je poskytnuté poradenstvo, ktoré je východiskovým bodom pri prvom kontakte s ľuďmi bez domova. V zložitejších prípadoch je poradenstvo a odborná pomoc poskytovaná na našom oddelení. Poskytujeme informácie, ktoré u klientov absentujú a môžu prispieť k vyriešeniu jeho aktuálneho problému a v neposlednom rade je možné klientov distribuovať a informovať ich o všetkých službách, ktoré má možnosť využiť. Mnohým z nich pomáhame pri vybavovaní osobných dokladov, pri podávaní žiadostí o pomoc v hmotnej núdzi, pri zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie, pri vybavovaní invalidných, starobných dôchodkov, atď. Naším klientom poskytujeme tiež možnosti umiestnenia do iných zariadení sociálnych služieb, čo sa niekedy zdá ako nekonečná práca, pretože často sa tiež stáva, že sa nám podarí vybaviť umiestnenie pre klienta v zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom a klient po umiestnení odíde. Niektorí klienti odišli zo zariadení i niekoľkokrát po

sebe a viac im vyhovuje život na ulici. Našich klientov poznáme a snažíme sa im zabezpečiť to čo potrebujú, aby naďalej mohli viesť samostatný a dôstojný život. Nie každý klient je ale ochotný s nami spolupracovať a tak sa stáva, že napriek našej snahe ostávajú títo ľudia „akoby nepovšimnutí“. Ide však o dlhodobú prácu a ako uvádzajú i odborníci ide o problém nie len nášho mesta, nie len nášho regiónu, ale o problém celosvetový. Každodennou prácou s týmito ľuďmi sa snažíme zabezpečiť znižovanie počtu ľudí bez domova, ktorí si nedokážu sami zabezpečovať najzákladnejšie životné potreby. Krízovú sociálnu službu poskytujeme na Bratislavskej ul. č. 22 v budove, ktorá vyžaduje vzhľadom na svoj vek zvýšené investície do údržby, prípadne opravy budovy. Vzhľadom na finančné možnosti Mesta neboli vyčlenené finančné prostriedky na realizáciu väčších opráv tohto objektu. Aj napriek relatívne nízkemu rozpočtu na údržbu budovy sa nám podarilo v roku 2016 zabezpečiť vymaľovanie všetkých izieb, namaľovanie niektorých radiátorov, zárubní, vstupnej brány, vymeniť podlahovú krytinu v troch miestnostiach a zabezpečovať ostatné drobné údržbové opravy.

Tab 10 - Využitie Nocľahárne v roku 2016

Počet klientov, ktorí požiadali o ubytovanie v priebehu roka 2016		11
Počet klientov k 31.12.2016		17
Z toho veková štruktúra (počet k 31.12.2016)	19 – 25 rokov	0
	26 – 39 rokov	1
	40 – 62 rokov	13
	63 – 74 rokov	3
Z toho (počet k 31.12.2016)	muži	12
	ženy	5

Tab 11 – Nocľaháreň

	2016
Počet zamestnancov	3
Počet ubytovaných (v priebehu roka)	22
Príjem od ubytovaných	7 185,40 €
Dotácia z MPSVaR	24 480,00 €
Vrátená dotácia za rok 2016	2 331,60 €
Rozpočet v roku 2016	50 032,00 €

Nakoľko sa ekonomike Slovenska v roku 2016 darilo, znížil sa počet uchádzačov o zamestnanie. Napriek tejto skutočnosti sme aj v roku 2016 pokračovali s organizovaním aktivačných prác formou menších obecných služieb pre obec. Vo väčšine prípadov sa jednalo o najodkázanejšie skupiny občanov. Aktivačné práce sa vykonávajú v súlade so zákonom 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti. S ÚPSV a R sme v priebehu roka 2016 uzatvorili jednu dohodu o poskytnutí príspevku na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec a jednu dohodu sme dokončovali ešte z roku 2015. Nakoľko sa nám nepodarilo nájsť potrebný počet UoZ, ktorí zároveň poberajú dávku v hmotnej núdzi a splnili podmienky určené zákonom, v decembri 2016 sme dočasne ukončili organizáciu aktivačných prác formou menších obecných služieb podľa Zákona 5/2004 o službách zamestnanosti. Zároveň Mesto Pezinok podľa § 12 Zákona 417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi uzatvorilo Dohodu o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec s uchádzačmi o zamestnanie, ktorí nespĺňali podmienky na podpísanie Dohody s ÚPSV a R. V tejto aktivite bude Mesto Pezinok pokračovať aj v roku 2017. Mesto Pezinok uzatvorilo s ÚPSV a R Dohodu o podmienkach vykonávania aktivačných prác na základe § 10 Zákona 417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi. V rámci tejto dohody si poberatelia dávky v hmotnej núdzi odpracovali svoju dávku.

Cieľom realizovania uvedených aktivít bolo zlepšenie pracovných návykov, zlepšenie životných podmienok znevýhodnených UoZ a zotrvanie v pracovnom procese aj po skončení doby poskytovania príspevku, čo je pre občana okrem finančného aj morálne ocenenie, že je užitočný a má možnosť zaradiť sa do spoločnosti. Nezanedbateľná je aj možnosť zlepšenia finančnej situácie rodiny. Ak UoZ absolvuje niektorý z uvedených programov a preukáže ozajstný záujem o prácu a určitú zručnosť, má vysokú šancu reálne sa zamestnať.

Aktivační pracovníci boli zaradovaní najmä na údržbe a zlepšovaní životného prostredia v meste, išlo najmä o úpravu a čistenie detských ihrísk, údržbu chodníkov, verejných priestranstiev a pod., ďalej boli prideľovaní na jednotlivé základné a materské školy, na štadión, na oddelenia MsÚ Pezinok (Oddelenie ekonomiky a miestnych daní, Stavebný úrad).

Celkovo bolo v roku 2016 zaradených do aktivačných prác formou menších obecných služieb pre obec a dobrovoľníckej služby 60 UoZ.

V roku 2016 sme využívali aj iné nástroje aktívnej politiky a to najmä dohody s ÚPSV a R na základe § 50j zákona 5/2004 o službách zamestnanosti. Takto sme zamestnali spolu 5 UoZ. Jedným z nich je koordinátor aktivačných prác podľa § 10 zákona

417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi, ďalším bol zamestnanec Nocľahárne, ktorého sme po ukončení projektu zamestnali na riadny pracovný pomer a taktiež opatrovatelky, ktoré nastúpili do ZOS na základe projektu a boli následne v ZOS zamestnané na riadny pracovný pomer.

Tab 12 - Počet UoZ zaradených do aktivačných prác

	1.dohoda	2. dohoda	Spolu
Počet UoZ podľa § 52 zákona 5/2004	11	8	19
Počet UoZ podľa § 12 zákona 417/2013	20	x	20
Počet UoZ podľa § 10 zákona 417/2013	21	x	21
Spolu podpísaných zmlúv	52	8	60

Spolupráca

Dnes si už len ťažko predstavíme prácu alebo zamestnania, ktoré by nevyžadovali nejakú formu spolupráce. Pri riešení problémov a zabezpečovaní sociálnej pomoci je vždy potrebná pomoc a spolupráca, zamestnancov oddelenia školstva a sociálnej starostlivosti s ostatnými oddeleniami mestského úradu, ale samozrejme aj spolupráca s inými inštitúciami, lekármi, školami, organizáciami, združeniami či jednotlivcami. Aj vďaka takejto spolupráci sa darí lepšie plniť úlohy a riešiť problémy, s ktorými sa pri našej každodennej práci stretávame. Vývoj v oblasti sociálnej práce podlieha značnej dynamike, tak i práca a dianie na našom oddelení sa neustále mení, vyvíja a podlieha neustálým zmenám. Začiatkom roka 2016 nastala zmena na poste vedúcej oddelenia školstva a sociálnej starostlivosti. Pani Mgr. Martina Valková opustila pracovný post vedúcej oddelenia a od 1.1.2016 bola menovaná do funkcie vedúcej oddelenia PhDr. Milada Hegyiová. Ku koncu roka 2015 ukončila pôsobenie na našom oddelení a odišla do dôchodku dlhoročná vedúca, neskôr pracovníčka oddelenia, pani Alžbeta Strapáková. Uvoľnené miesta boli od 1.2.2016 obsadené novými zamestnankyňami Mgr. Janou Juríkovičovou a Mgr. Beátou Plachou.

V priebehu roka 2016, okrem už spomínaných aktivít a úloh, ktoré sme priebežne plnili v rámci bežných každodenných pracovných povinností oddelenia, za významné

považuje nadviazanie spolupráce so spoločnosťou Tabita s.r.o. v oblasti vypracovania a implementácie kvality podmienok sociálnych služieb, zapojenie sa do dvoch národných projektov cez Implementačnú agentúru MPSVaR : terénnej sociálnej práce a podpory opatrovateľskej služby, tiež nadviazanie aktívnej spolupráce s organizáciou Armáda spásy a podpísanie dohody (s fy TM Consulting, s.r.o.) o zabezpečení podmienok vykonávania odbornej praxe účastníkov kurzu opatrovania v Zariadení opatrovateľskej služby.

V priebehu roka 2016 sme spolupracovali v oblasti neplnenia povinnej školskej dochádzky so ZŠ s MŠ Orešie 3, so Spojenou školou Komenského Pezinok, so ZŠ Na bielenisku, so ZŠ Kupeckého, s ÚPSV a R s Oddelením SPO a SK a s Oddelením štátnych sociálnych dávok, s orgánmi činnými v trestnom konaní. V oblasti prevencie neplnenia povinnej školskej dochádzky sme pokračovali v spolupráci s príslušníkmi Mestskej polície.

V oblasti pomoci v hmotnej núdzi sme spolupracovali so všetkými pezinskými základnými školami, Spojenou školou Komenského Pezinok, s MŠ Za hradbami, s MŠ Vajanského, MŠ Bystrická, MŠ gen. Peknika, MŠ Záhradná s ÚPSV a R s Oddelením pomoci v hmotnej núdzi.

V oblasti zamestnanosti sme spolupracovali s ÚPSV a R s Oddelením služieb zamestnanosti, s Mestským podnikom služieb, so základnými a materskými školami, so Zariadením opatrovateľskej služby.

V Detských domovoch, kde sú umiestnené deti z Pezinka - Detský domov Modra - Harmónia, Sered', Levice a Bratislava – Studienka vykonávame osobné návštevy.

Pri vybavovaní umiestnení občanov v sociálnej núdzi na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb je nevyhnutná spolupráca s praktickými lekármi, ale aj odbornými lekármi z rôznych nemocníc najčastejšie z Bratislavy, ďalej pri zabezpečovaní posúdenia o odkázanosti na sociálnu službu a pri umiestňovaní ľudí do DSS, ZpS, Špecializovaných zariadení je nevyhnutná spolupráca s VÚC Bratislava a tiež so zariadeniami.

V Meste Pezinok aktívne pracuje viacero miestnych organizácií, osôb so zdravotným znevýhodnením, napríklad: Slovenský zväz telesne postihnutých, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska ZO Pezinok, Zväz diabetikov Slovenska ZO Pezinok, Liga proti rakovine SR Klub VENUŠA Pezinok, s ktorými Mesto udržiava partnerské vzťahy. Tieto organizácie nie sú napojené priamo na rozpočet Mesta, ale môžu každý rok podať žiadosť o dotáciu v zmysle VZN č. 4/2003, ktorým sa určujú podmienky rozdelenia účelových finančných prostriedkov pre oblasti sociálnej pomoci, kultúry a športu z rozpočtu Mesta Pezinok.

Vďaka materiálnej podpore Centra pre rodinu, ale i množstva ďalších občanov nášho mesta, ktorí sú ochotní nezištne pomôcť tým najodkázanejším, sme mohli poskytovať čisté ošatenie a dať možnosť vykonať osobnú hygienu, pre ľudí bez domova, počas vianočných sviatkov ponúknuť okrem kapustnice, šalátu s rybou aj domáce koláče a tiež poskytnúť potravinové balíčky pre odkázané rodiny s deťmi.

Zámerom práce Oddelenia školstva a sociálnej starostlivosti bolo aj v roku 2016, aby potreby občanov boli vhodnou formou pomoci a starostlivosti uspokojené a viedli k podpore občana v jeho nezávislom a zmysluplnom živote.